
Een trap of toch geen trap, dat is de vraag. Het antwoord kan Gerard van Hofwegen niet met zekerheid geven. Maar door zijn waarneming in Naarden is hij definitief getreden tot het grote legioen van de vogelaars.

Gerard van Hofwegen

Was het een grote trap of een nijlgans in Naarden?

Oud Naarden, zondagmiddag 24 maart. Koud, rustig weer; de lente aarzelt nog. Ik loop het landgoed rond. Daarna sta ik even stil aan de rand van het verdiepte weiland aan de Oud Huizerweg. Achter me de verstillde boerderij. Geen wandelaars of fietsers, laat staan auto's te bekennen. Verderop in het dorre gras staan twee grote vogels; in het weiland, zo'n 60 meter van me af, schat ik. De waakzame koppen draaien op donkere, krachtige halzen. De romp is overwegend roestbruin. Zijn dit ganzen? Ik heb geen kijker bij me, ben geen echte vogelaar. Langzaam loop ik het weiland in. Tot zo'n 40 meter nader ik. Dan zetten ze zich energiek in beweging. Ruimschoots kniehoogte schat ik ze. Nu valt me op dat er niets van zwemvliezen te bespeuren is. De soepele tred wordt sneller als ik versnel: rennerig, struisvogelachtig haast. Ze laten me niet meer dichterbij komen. Ik hoor een paar keer het geluid: een beetje schor, en tussen blazen en fluiten in. Ze nemen een voorsprong en buigen af langs de sloot, de koppen opletend rondraaiend. Dan sta ik stil en loop terug naar mijn fiets. 's Avonds blader ik door mijn vogelgids (Cerny, uitg. Thieme). Daar staan ze plotseling voor me zoals ik ze zag. "Grote trap" zou

het moeten zijn. Uit de beschrijving merk ik dat zo'n waarneming wel erg onwaarschijnlijk is. "Ja, ja, de leek en de bijzondere vondst", denk ik bij mezelf. Maar verder vind ik in de gids niets dat er ook maar op lijkt. De volgende ochtend vogelaar Bertus gebeld; die ken ik van het IVN. Hij gaat die dag nog kijken, maar ziet niets. Dan heb ik nog een oom om te bellen, een gerenommeerd vogelaar in Friesland. Hij blijkt nooit, ook niet in het buitenland, een grote trap gezien te hebben, maar is ook niet uit op bijzondere waarnemingen. Hij hield er sterk rekening mee dat ik nijlgansen had gezien, totdat ik de poten beschreef. Hij zal nog nagaan of er andere waarnemingen zijn. "Het was een rare winter", stelt hij. "Zeker in het Oostduits/Poolse deelareaal van de grote trap. Je weet dus maar nooit." Na de telefoongesprekken heb ik een afbeelding van de nijlgans gezocht. Staat niet in mijn vogelgids, maar de encyclopedie bood uitkomst. "O ja", dacht ik. "Zo'n bruinige gans met een markante oogvlek. Die heb ik wel vaker gezien." Een dag of vijf later ging ik terug naar Oud Naarden, ditmaal met fototoestel en kijker. Wie weet... Van verre zag ik al twee grote roestbruine vogels in het weiland. Terwijl ik mijn kijker aan 't

zoeken was wierp ik nog een blik met het blote oog (ik was hooguit 40 meter van ze vandaan) en zag de lichte halzen en de donkere oogvlek. "Nijlgansen", dacht ik. Tegelijk kwam weer de twijfel van de leek en de bijzondere vondst: Waarom nou twee nijlgansen en precies hier? Zou ik me toch zo vergist kunnen hebben? "Niet die kijker pakken", dacht ik toen. "Eerst doen wat je zondag deed." Vlak naast me was een boer bezig in een mestvaalt. Ik vroeg hem permissie het weiland in te lopen en wees op de ganzen. "Die zijn hier regelmatig deze winter", reageerde hij. Mijn twijfel nam toe. Ik naderde de nijlgansen zonder moeite tot een meter of tien. Toen kwamen ze op gang; vrij kwiek voor een gans, maar toch als ganzen: wat zwoegend lopend. Ik zag de lichte halzen en de donkere oogvlek. Ik zag de roodachtige poten met duidelijke zwemvliezen. Toen ik mijn pas versnelde konden zij dat niet. Ze gingen kleurrijk op de wieken en streken aan de andere kant van de sloot neer. Toen pakte ik m'n kijker. Mooie vogels toch, die nijlgansen. Verder was er niets in de omgeving te bekennen. Teruglopend naar mijn fiets zakte de twijfel weg: Dát waren ze niet, die van zondag.

Later werd ik gevraagd er een stukje over te schrijven. Dit stukje, van de leek en de onwaarschijnlijke waarneming. Ik voel me er wat dwaas bij: De doodgewoonste vogels moeten nog een wereld voor me doen opengaan.

Ons lid Dick Jonkers tekent bij dit verhaal aan dat het erg onwaarschijnlijk is dat op de bewuste plek de grote trap is waargenomen. Dit baseert hij mede op de omschrijving, gegeven door Gerard van Hofwegen.

Maar, zoals elke vogelaar weet: niets is onmogelijk. Mochten er vogelaars zijn die dit verhaal kunnen bevestigen of aanvullen of die anderszins willen reageren: altijd welkom.